

- Dreptul de acces la serviciile de plasament (dreptul la serviciu de plasament gratuit)
- Protecția în cazul concedierilor nejustificate
- Condiții de muncă juste și echitabile (dreptul la condiții de muncă prin care sănătatea, securitatea și demnitatea sunt respectate, dreptul la limitarea duratei maxime de muncă și la perioade de repaus zilnice și săptămânale, dreptul la concediu anual plătit)
- Interzicerea muncii copiilor și protecția tinerilor la locul de muncă (dreptul tinerilor la condiții de muncă adaptate vârstei, la protecție împotriva exploatării economice sau a oricăror altor activități care le pun în pericol sănătatea, securitatea, dezvoltarea sau le compromit educația)
- Viață de familie și viață profesională (protecția familiei, dreptul la protecție împotriva concedierii din motive de maternitate, dreptul la concediu de maternitate plătit și dreptul la concediu parental acordat după nașterea sau adopția unui copil)
- Securitate socială și ajutor social (dreptul la prestații de securitate socială și servicii sociale în caz de maternitate, boală, accident de muncă, dependență, bătrânețe, precum și în caz de pierdere a locului de muncă, dreptul la prestații de securitate socială și la avantaje sociale pentru orice persoană care are rezidența și se deplasează legal pe teritoriul UE, dreptul la asistență socială și la asistență în ceea ce privește locuința)
- Protecția sănătății (dreptul de a avea acces la asistența medicală preventivă)
- Acces la serviciile de interes economic general
- Protecția mediului
- Protecția consumatorului

Capitolul Cetățenie

- Dreptul cetățeanului de a vota Parlamentul European în statul membru în care își are rezidența, în aceleași condiții ca și resortisanții acestui stat
- Dreptul cetățeanului de a vota și de a candida în alegerile locale din statul membru în care își are rezidența, în aceleași condiții ca și resortisanții acestui stat

- Dreptul la o bună administrare (dreptul cetățeanului de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil din partea instituțiilor Uniunii în ceea ce privește problemele sale, dreptul de a fi ascultat înainte de a fi luată o măsură care să-l afecteze defavorabil, dreptul de acces la propriul dosar, obligația autorității de a-și motiva deciziile, dreptul la despăgubire pentru daunele provocate de instituții, dreptul de a se adresa instituțiilor într-una din limbile Constituției și de a primi răspuns în aceeași limbă)
- Dreptul de acces la documentele instituțiilor UE
- Dreptul de a sesiza Avocatul European în cazul în care instituțiile comunitare nu îi respectă drepturile
- Dreptul de a adresa petiții Parlamentului European
- Libertatea de circulație și de sejur
- Protecția diplomatică și consulară (dreptul cetățeanului de a fi protejat de autoritățile diplomatice ale oricăruia dintre statele membre, pe teritoriul unei țări terțe, în care statul membru al cărui cetățean este nu are reprezentanță diplomatică)

Capitolul Justiție

- Dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil (asistență juridică gratuită pentru cei care nu au resurse suficiente)
- Prezumția de nevinovăție și drepturile apărării (orice acuzat este considerat nevinovat până în momentul când i se stabilește vinovăția; oricărei persoane acuzate i se garantează dreptul la apărare)
- Principiul legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor (nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care în momentul săvârșirii nu constituia infracțiune potrivit dreptului intern sau internațional). De asemenea, în cazul unei infracțiuni, se aplică pedeapsa cea mai ușoară
- Dreptul de a nu fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL INTEGRĂRII EUROPENE

Campania INFORMARE PENTRU INTEGRARE

*Europa cere implicare!
Trebuie să te informezi!*

*cetățean ROMÂN
cetățean EUROPEAN*

Ministerul Integrării Europene, Direcția Comunicare publică
Str. Apolodor nr 17, latura Nord, sect 5, București
Punctul de informare: tel. 021/301 14 09, e-mail: info@mie.ro.
Telverde: Euro-Dispecer - 080 080 2007 (în parteneriat cu TVR)

www.mie.ro

Cetățenia europeană

- Orice persoană care este cetățean al unui stat membru este și cetățean al Uniunii Europene.
- Cetățenia europeană nu înlocuiește cetățenia națională, ci o completează.
- Cetățenia europeană include drepturi, obligații și participarea la viața politică.

Drepturile fundamentale ale cetățeanului european sunt:

- dreptul la libera circulație în UE, dreptul de sejur, dreptul de stabilire, dreptul la muncă și studiu în statele membre;
- dreptul de a vota și de a candida în cadrul alegerilor pentru Parlamentul European și al alegerilor locale din statul de rezidență;
- dreptul de a beneficia de protecție consulară pe teritoriul unui stat non-membru, în cazul în care statul al cărui cetățean este nu are reprezentanță diplomatică;
- dreptul de a adresa petiții Parlamentului European și dreptul de a apela la Avocatul Poporului pentru rezolvarea cazurilor de funcționare defectuoasă a instituțiilor comunitare;
- dreptul de a avea acces la documentele Parlamentului European, ale Comisiei Europene și ale Consiliului European;
- dreptul de a nu fi discriminat pe criteriul naționalității în aplicarea legislației comunitare;
- dreptul de a se adresa instituțiilor europene în oricare dintre limbile statelor membre și de a primi răspuns în aceeași limbă;
- dreptul de a avea acces egal la funcția publică comunitară.

Cetățenilor europeni le sunt garantate drepturile fundamentale formulate în **Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, semnată la Roma în anul 1950, și **Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene**, proclamată și semnată la Nisa în anul 2000.

Tratatul instituind o Constituție pentru Europa, adoptat pe 18 iunie 2004 și semnat pe 29 octombrie 2004, cuprinde și **Carta Drepturilor Fundamentale**. Tratatul urmează să fie ratificat de către statele membre, prin votul parlamentelor naționale sau prin referendum.

Cetățenii europeni vor putea valorifica drepturile prevăzute în **Cartă** din momentul intrării în vigoare a Tratatului instituind o Constituție pentru Europa.

Valorile Uniunii Europene

Valorile UE sunt întemeiate pe pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați.

- Demnitatea umană
- Libertatea
- Democrația
- Egalitatea
- Statul de drept
- Drepturile omului, inclusiv drepturile minorităților

Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene

Capitolul Demnitate

- Respectarea și protecția demnității umane (demnitatea umană este inviolabilă)
- Dreptul la viață (interzicerea pedepsei cu moartea și a execuției)
- Dreptul la integritatea persoanei (în medicină și biologie, dreptul la consimțământul liber și în cunoștință de cauză al persoanei interesate, interzicerea eugeniei – selecția ființelor umane după anumite criterii –, a utilizării corpului uman și a părților sale ca sursă de profit, a clonării în scopul reproducerii)
- Interzicerea torturii și a tratamentului inuman și degradant
- Interzicerea sclaviei și a muncii forțate (interzicerea traficului de ființe umane)

Capitolul Libertăți

- Dreptul la libertate și siguranță
- Respectarea vieții private și de familie (respectarea domiciliului și a secretului corespondenței)
- Protecția datelor cu caracter personal (dreptul de a avea acces la datele personale colectate și de a obține rectificarea acestora)
- Dreptul la căsătorie, dreptul de a întemeia o familie
- Libertatea de gândire, de conștiință și religioasă (libertatea de schimbare a religiei sau convingerii și de a o manifesta în public, dreptul la obiecție pe motive de conștiință)
- Libertatea de exprimare și informare (libertatea de opinie, de a primi și transmite informații și idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere)
- Libertatea întrunirii și asocierii (libertatea de întrunire pașnică și de asociere la toate nivelurile, dreptul de a înființa sindicate și de a fi membru al acestora)
- Libertatea artelor și științelor (respectarea libertății universitare)
- Libertatea de a desfășura o activitate comercială

● Dreptul la educație (dreptul la învățământ obligatoriu gratuit, libertatea de a înființa instituții de învățământ cu respectarea principiilor democratice, dreptul părinților de a asigura educarea și instruirea copiilor conform propriilor convingeri religioase, filosofice și pedagogice)

● Libertatea profesională și dreptul la muncă (dreptul de a exercita o profesie aleasă sau acceptată în mod liber, dreptul de a munci și de a se stabili în orice stat membru)

● Dreptul la azil

● Protecția în caz de evacuare, expulzare sau extrădare (interzicerea expulzării colective; nimeni nu poate fi evacuat, expulzat sau extrădat către un stat unde există riscul de a fi supus pedepsei cu moartea, torturii sau altor pedepse sau tratamente inumane sau degradante)

Capitolul Egalitate

● Egalitatea în fața legii

● Nediscriminare (interzicerea oricărei discriminări pe motive de sex, rasă, culoare, origini etnice sau sociale, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau orice altă opinie, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală, interzicerea oricărei discriminări pe motiv de naționalitate)

● Diversitatea culturală, religioasă și lingvistică

● Egalitatea între femei și bărbați (inclusiv în ce privește încadrarea în muncă și remunerarea)

● Drepturile copilului (dreptul de a-și exprima liber opinia și de a-i fi luată în considerare opinia în problemele care îi privesc, în funcție de vârstă și de gradul de maturitate)

● Drepturile persoanelor în vârstă (dreptul de a duce o viață demnă și independentă și de a participa la viața socială și culturală)

● Integrarea persoanelor cu dizabilități (dreptul de beneficia de măsuri care să le asigure autonomia, integrarea socială și profesională și participarea la viața comunității)

Capitolul Solidaritate

● Dreptul lucrătorilor la informare și consiliere

● Dreptul la negociere și acțiune colectivă (dreptul de a negocia și de a încheia convenții colective, dreptul la grevă în caz de conflicte de interese)